

Pargas Malm på 1770-talet.

Kopia av storskifteskartan 1777-1778 visande de dävarande bebyggda tomterna på Pargas Malm. De nummerade och skuggade tomterna var bebyggda redan i mitten av 1700-talet.

Nedanstående uppgifter om de nummerade tomterna är tagna, där ej annorlunda anges, ur häradshövding Carl Brotterus diktamen till protokollet vid sockenstämman 9.12.1804, i vilket han redogjorde för situationen c. 1760.

1. »Ryttars Henrics torp», bebodd redan före Stora Ofreden, »vars åboar enligt gammal sägen, därstädes vunnit sådan förmögenhet genom krögeri att han därvid inköpt det förmänligaste skatte hemmanet i hela socknen, Tervsund kallat".
2. Lovanders tomt, »i äldre tider bebodd av vävare».
3. Östermans tomt, innehavd av en skräddaränka eller Östermans svärmor.
4. Skräddare Carls tomt, Qvidjas ständiga kyrkokvarter. År 1694 Olof Snickares hus. Då omnämnes även Qvidja båtsmans hus, vilket borde flyttas. I doku-menten hörande till lantmäteriförrättningen. 1753 finner man att Qvidja då hade två tomter på Malmen. Vicelandshövding baron Carl Johan Creutz konstaterade i en öppen skrift att »År 1783 i juni då jag köpte Qvidja följde med på malmen befintliga så kallade kyrkestuga i vilken min gårdsvävar, kallad Grönholm bor, samt en liten när ther intill belägen tomt, then nu bebos av en skräddar änka. — Taxeringsprotokollet 1763 visar att tomterna var två.

5. Sockensmeden Svanbergs tomt, nu (1804) kallade Löf-qvists, byggd av Svanberg. (Löfqvists gamla tomt; Löv-qvists bebyggde 1804 en ny tomt på stranden, i.e. söder om nuv. Malmgatan).
6. Björkfelts tomt, bebodd av bräckliga hjon.
7. Appels tomt, bebodd av bräckliga hjon, tillhörde då (1760) Gunnarsnäs rusthäll.
8. Mellangårds.
9. Klockaren Henric Finnbergs tomt, anlagd sedan han år 1754 blivit klockare. Henric Finnberg synes ha hört till de flitigare då det gällde att bebygga nya tomter. Han hade byggt de senare kallade Dahlbergs och Björkholms tomter och även medverkat i att den Svanbergska tomten blev bebyggd.
10. Svarvaren Malmqvists tomt. Något senare kallad »Gamla prästegårds» och år 1694 »Sahl. Cappelanens H:r Mårthens Buscheri Enckias . . . huus».
11. Sängars tomt, då (1760) bebodd av finska klockaren Matts Mattsson.
12. Nu (1804) s.k. Johan Finnbergs. Byggd efter 1721 av
13. klockaren Jonas Söderberg (död 1753). Finnberg gift med Söderbergs dotterdotter.